

Uchwała Nr SO – 1/0954/186/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 24 kwietnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Ostrów
Wielkopolski za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku, w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Dymkowska
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Dorota Wierzbicka

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Ostrów Wielkopolski w roku 2022 oraz informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Ostrów Wielkopolski przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 roku.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok i uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej wraz z ich zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Rb.

I.1. Przedłożone sprawozdanie zostało opracowane w formie opisowo - tabelarycznej.

W sprawozdaniu Wójt Gminy zawarł informację o zrealizowanych dochodach i wydatkach oraz przychodach i rozchodach budżetu. Wskazano źródła zrealizowanych dochodów oraz przedstawiono rzeczowe wykonanie wydatków. Sprawozdanie zawiera również informacje o realizacji wydatków majątkowych, w tym poszczególnych zadań inwestycyjnych. Wójt poinformował o zobowiązaniach powstałych na koniec 2022 roku, o zaległościach oraz o podjętych działaniach windykacyjnych, skutkach udzielonych ulg i umorzeń, obniżenia stawek podatkowych, wykonaniu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych. W sprawozdaniu omówiono także wykonanie dochodów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów za rok 2022.

W odrębnych załącznikach zostały przedstawione także zrealizowane dochody z tyt. dochody z tytułu opłat i kar określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska i wydatki nimi finansowane, wydatki realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego, dochody i wydatki realizowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz Funduszu Pomocy Ukrainie.

Sprawozdanie obejmuje informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonanych w trakcie roku budżetowego, co wyczerpuje wymogi określone w art. 269

pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W sprawozdaniu zawarto informacje o stopniu realizacji programów wieloletnich, wypełniając tym samym dyspozycje przepisu art. 269 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II.1. Z przedłożonego tut. Izbie sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, iż budżet roku 2022 zamknął się deficytem w wysokości 6.729.868,50 zł (na planowany w kwocie 10.593.921,19 zł), bowiem:

- ⇒ dochody zrealizowano w wysokości 117.945.274,16zł, co stanowi 97,20% wielkości planowanej, z tego:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 115.764.650,33 zł
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 2.180.623,83zł
 - ⇒ wydatki zrealizowano w kwocie 124.675.142,66 zł, co stanowi 94,50% wielkości planowanej, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 113.589.239,19 zł
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 11.085.903,47zł
 - ⇒ przychody zrealizowano w wysokości 15.562.850,66 zł, co stanowi 103,19% planu, z tego z tytułu:
 - zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w wysokości 8.645.000,00 zł,
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 6.592.917,07 zł oraz
 - niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 324.933,59 zł.
- Skład Orzekający wydał opinię pozytywną o możliwości spłaty kredytu.
- ⇒ Rozchody, które stanowiły wyłącznie spłaty kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych zrealizowano w 100 % planu w kwocie 4.487.750,00 zł.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2022 r. wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, tym samym spełnione zostały wymogi wynikające z art. 242 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Ze sprawozdania Rb Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” sporządzonego wg stanu na koniec 2022 roku wynika, iż zadłużenie Gminy na koniec 2022 roku wynosi 45.588.868,00 zł, co stanowi 38,65% wykonanych dochodów.
3. Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, iż na koniec 2022 roku należności wynoszą 3.144.982,96 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 3.060.752,90 zł. Na wielkość zaległości, w tym na podejmowane działania mające na celu ich wyegzekwowanie Wójt wskazał w swoim sprawozdaniu. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2022 nastąpił spadek należności o kwotę 106.522,24 zł.

4. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2022 rok wielkość zobowiązań niewymagalnych stanowi kwotę 3.356.735,23 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
5. Analiza ww. sprawozdania Rb 28S wykazała także, iż poniesiono wydatki:
- w dziale 700, rozdziale 70005, § 4590 – Kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych, w kwocie 149.698,66 zł,
 - w dziale 700, rozdziale 70095, § 4590 – Kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych, w kwocie 647,93 zł,
 - w dziale 750, rozdziale 75023, § 4580 – Pozostałe odsetki, w kwocie 31,49 zł,
 - w dziale 801, rozdziale 80101, § 4580 – Pozostałe odsetki w kwocie 410,75 zł,
 - w dziale 801, rozdziale 80104, § 4580 – Pozostałe odsetki w kwocie 120,50 zł.
- Wójt Gminy w przedmiotowym sprawozdaniu odniósł się do poniesienia powyższych wydatków.
6. Na podstawie sprawozdania Rb-28S ustalono ponadto, iż nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. W niektórych przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem grup wynagrodzeń i składek od nich naliczanych) przekracza kwoty planowane w budżecie, tj.:
- dział 757 rozdział 75702 grupa 1810 o kwotę 59.849,61 zł,
 - dział 852 rozdział 85219 grupa 1100 o kwotę 6.044,90 zł,
 - dział 855 rozdział 85502 grupa 1100 o kwotę 4.411,30 zł,
 - dział 855 rozdział 85516 grupa 1101 o kwotę 2.645,64 zł,
 - dział 855 rozdział 85516 grupa 1102 o kwotę 496,25 zł,
 - dział 900 rozdział 90002 grupa 1100 o kwotę 110.879,42 zł.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy.

7. Dochody uzyskane w rozdziale 90002 związane z finansowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi zostały wykonane w wysokości 5.756.686,95 zł (w tym § 0490 w kwocie 5.733.559,47 zł), natomiast na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki w wysokości 6.886.686,95 zł (rozdział 90002). Zatem system gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022 rok zamknął się niedoborem w kwocie 1.129.999,67 zł.

Na koniec 2022 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 300.731,04 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami stanowiły kwotę 213.253,63 zł.

Skład Orzekający wskazuje, iż w myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519 ze zm.) system ten powinien się samofinansować. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi winny więc być skalkulowane w takiej wysokości by pokrywały koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jednakże na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Skład Orzekający ustalił, że Rada Gminy Ostrów Wielkopolski w dniu 24 listopada 2022 r. podjęła uchwałę nr LII/518/2022 sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

8. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	355 429,00	404 512,17	85153	12 500,00	12 500,00
75618 (§ 0270)	112 000,00	162 436,20	85154	578 575,87	502 908,91
Razem	467 429,00	566 948,37	Razem	591 075,87	515 408,91

Kwota planowanych w 2022 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych w wysokości 123.646,87 zł.

Skład Orzekający wskazuje na przepisy z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165, z późn. zm.), zgodnie z którymi „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*
- 2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ust. 2*
- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

III. Inne uwagi:

1. W tabeli nr 18 „Wykonanie wydatków budżetu Gminy Ostrów Wielkopolski za 2022 rok” wydatki z grupy z czwartą cyfrą inną niż „0” zostały wykazane zarówno w grupie z czwartą cyfrą „0” jak i w grupie z czwartą cyfrą różną od „0” - kwota podsumowująca wydatki na rozdziałach prawidłowa.

IV. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2022.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) *Barbara Dymkowska*

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.